

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **R. V.**, nar. x
bytem X
zastoupený advokátem Martinem Valíkem
sídlem Cihlářská 19, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2024, č. j. JMK 5476/2024, sp. zn. S-JMK 180255/2023/OD/Ša,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně brojil žalobce proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Rosice ze dne 14. 11. 2023, č. j. MR-S 50435/23-ODO VAP/14, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

2. Správní orgán prvního stupně uznal žalobce vinného ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, za což mu byl uložen správní trest pokuty ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 24 měsíců.
3. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že se dle oznámení Policie ČR Obvodní oddělení Rosice, č.j. KRPB-134690/PŘ-2023-060315, dne 28. 6. 2023 v 02:40 hodin, na silnici I/23, ulice Na Mýtě, v obci Rosice, jako řidič motorového vozidla X, R.Z. X, v průběhu silniční kontroly na výzvu policisty podrobil orientačnímu vyšetření soupravou Drugwipe 5SP ke zjištění ovlivnění jinou návykovou látkou než alkoholem, která byla pozitivní na opiáty a kokain (C17H21NO4), a následně se na výzvu policisty odmítl podrobit odbornému lékařskému vyšetření s odběrem biologického materiálu, ke zjištění ovlivnění jinou návykovou látkou než alkoholem, které upravuje zvláštní právní předpis - zákon 65/2017 Sb..

II. Podání účastníků

4. V podané žalobě žalobce podrobně popsal průběh správního řízení i to, co mu předcházelo, a následně uvedl, že v rámci kontroly byl policejní hlídkou vyzván k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření a brojil proti tomu, že součástí výzvy nebylo žádné poučení o následcích jejímu nevyhovění, ačkoliv je takové poučení fakticky vyžadováno zákonem, respektive správní judikaturou (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 6. 2022, č. j. 34 A 21/2020-29); což vyplývá z videozáznamu, který je součástí správního spisu. Žalobce odborné lékařské vyšetření odmítl, neboť si o následcích nebyl vědom, kdy tuto znalost po něm nelze rozumně a legitimně požadovat a nebyl o nich ze strany policejní hlídky poučen.
5. Pro případ, že by soud napadené rozhodnutí nezrušil, navrhl žalobce moderaci napadeného rozhodnutí tak, aby soud upustil od trestu zákazu činnosti, případně aby tento trest snížil v zákonem stanovených mezích.
6. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žaloba nereaguje na závěry žalovaného a „pouze“ recykluje již ve správním řízení uvedené námitky a názory žalobce. Žalovaný proto odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, ve kterém uvedl dostatečné argumenty o nutné vědomosti žalobce o následcích jeho jednání.

III. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Žaloba není důvodná.
8. Součástí správního spisu je oznámení přestupku řízení vozidla pod vlivem jiné návykové látky podle § 74 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb. Policie ČR sepsané v Rosicích dne 28. 6. 2023, č. j. KRPB-134690/PŘ-2023-060315. Dle tohoto oznámení (první strana) měl žalobce pozitivní výsledek testu na jiné návykové látky (OPI, COC, THC) prostřednictvím testu DRUGWIPE 5 SP a po výzvě a poučení se odmítl podrobit odbornému lékařskému vyšetření. Dále je v oznámení uvedeno, že řidič nepožaduje odběr krve ve smyslu § 67 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb. První strana oznámení je žalobcem podepsána.
9. Druhá strana oznámení obsahuje sdělení podezření ze spáchání přestupku dle § 125 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb. – odmítnutí podrobení se vyšetření ovlivnění návykovou látkou při jízdě, a zejména poučení řidiče jak odkazem na zákonné ustanovení, tak i slovním vyjádřením dle § 5 odst. 1 písm. f) a písm. d) zákona č. 361/2000 Sb. (poučení o povinnosti

podrobit se vyšetření ovlivnění jinou návykovou látkou a důsledcích odmítnutí podrobení se výzvě), § 67 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb. (poučení o právu požadovat odběr krve a o určení zařízení pro odběr) a § 118b odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. (poučení o oprávnění zadržet řidičský průkaz). Pod poučeními je prostor pro vyjádření řidiče, ve kterém žalobce uvedl: „*Na testy jsem neviděl po celou dobu zákroku. Tedy jednání považuji za předpojaté. Čestně prohlašuji, že jsem plně způsobilý. OPI/COC neužívám. Tedy výsledku nerozumím.*“ a podpis řidiče (žalobce) – vizuálně shodný s první stranou.

10. Součástí spisu je i CD se záznamem z místa, na kterém je zachycena výzva policisty k podrobení se odběru biologického materiálu a odmítnutí ze strany žalobce, to vše bez poučení následcích nepodrobení se výzvě policie.
11. Podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb.: „*Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.*“
12. Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb.: „*Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.*“ V souvislosti s porušením dotčené povinnosti řidiče je odkazováno na zvláštní právní předpis, kterým byl v době spáchání přestupku zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 20 odst. 2 tohoto zákona platí: „*V případě, že povinná osoba podle odstavce 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.*“
13. K naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu tedy dojde při splnění všech následujících podmínek: Fyzická osoba se 1) účastnila provozu na pozemní komunikaci, 2) byla řádně vyzvána k absolvování odborného lékařského vyšetření, a to 3) osobou oprávněnou k učinění takové výzvy, přičemž musí jít 4) o opodstatněnou výzvu. Posledním nezbytným předpokladem je, že se 5) fyzická osoba odmítne lékařskému vyšetření podrobit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 2 As 287/2016–36, bod 14). Je povinností správního orgánu, aby se naplněním uvedených podmínek zabýval, jakkoli nejsou ze strany přestupce činěny spornými. Jedná se totiž o základní skutkové okolnosti, na jejichž podkladě je možné o spáchání tohoto přestupku rozhodnout, a *vice versa*, bez jejichž naplnění tak učinit nelze.
14. Z obsahu správních rozhodnutí vyplývá, že se správní orgány naplněním uvedených podmínek zabývaly. Žalobce v žalobě učinil sporným naplnění druhé z uvedených podmínek přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.
15. Jak zdejší soud uvedl v žalobcem odkazovaném rozsudku zdejšího soudu ze dne 28. 7. 2022, č. j. 34 A 21/2020-29: „*Úřední výzva bývá vyslovena nebo projevena při výkonu pravomoci úřední osoby a musí být v souvislosti s tímto výkonem. Je charakteristická svojí neformálností a fakticitou, podstatným je proto obsah, nikoli forma takové výzvy (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 As 114/2017 - 26). Žádný právní předpis nicméně neobsahuje přesný popis toho, jak by měla být dotčená výzva ze strany úřední osoby formulována (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 As 114/2017-26). Za podstatnou lze proto považovat skutečnost, že policista řidiče vyzve k podrobení se příslušnému vyšetření zřetelným a*

kvalifikovaným způsobem, tedy v souladu se zákonem. Z předmětné výzvy, popř. také okolností, za kterých byla učiněna, proto musí být bez obtíží rozpoznatelné, za jakým účelem má být vyšetření provedeno a jaké právní následky jsou spojeny s jeho odmítnutím (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 1 As 26/2014-41, bod 37.)...

16. *Zdejšímu soudu je z vlastní rozhodovací činnosti známo, že součástí spisové dokumentace týkající se daného druhu protiprávního jednání běžně bývá nejen oznámení přestupku a úřední záznam, ale také alespoň písemný záznam o odmítnutí dechové zkoušky či odborného lékařského vyšetření spojeného s odběrem krve, a jehož součástí je rovněž standardizované poučení o následcích spojených s neoprávněným odmítnutím předmětných vyšetření. Jakkoli na jednu stranu existence této dokumentace není pro posouzení řádnosti výzvy zcela nezbytná, na druhou stranu její zajištění zpravidla dostatečně potvrzuje splnění této podmínky.*“ (zdůraznění provedeno v tomto řízení).
17. Z obsahu správního spisu soud dospěl k závěru, že na videodokumentaci je zachycena výzva policisty k podrobení se odběru biologického materiálu a odmítnutí ze strany žalobce, a zároveň ale na ní není zachyceno, že by policista poučil žalobce o následcích nepodrobení se výzvě policie. Dalším skutkovým zjištěním je, že žalovaný podepsal oznámení o přestupku, ve kterém se vlastnoručně k průběhu kontroly vyjádřil a že součástí tohoto oznámení jsou poučení o předběžné kvalifikaci jednání žalobce a poučení o důsledcích odmítnutí podrobení se výzvě policisty k provedení vyšetření ovlivnění návykovou látkou. Poučení o důsledcích odmítnutí je uvedeno slovně a zároveň i odkazem na zákon č. 65/2017 Sb.
18. Uvedená skutková zjištění vyplývající ze správního spisu vyvrací námitku žalobce, že nebyl řádně vyzván k absolvování odborného lékařského vyšetření.
19. Soud se ztotožňuje se žalobcem v tom, že žalovaný nesprávně odkazuje na to, že žalobce měl jako řidič znát důsledky neuposlechnutí výzvy. Žalovaný má jistě pravdu v tom, že řidič si má být vědom svých povinností a důsledků jejich porušení, ale to neznamená, že policista nemá povinnost jej o důsledcích porušování povinností, k jejichž splnění je vyzýván policií, poučit. Obdobně i soud je povinen poučovat např. svědka o důsledcích úmyslně nepravdivé výpovědi, ačkoliv skutkovou podstatou trestného činu dle § 346 odst. 2 trestního zákoníku taktéž není institut poučovací povinnosti. Konečně otázka poučení o důsledcích neuposlechnutí výzvy byla již judikatorně vyřešena Nejvyšším správním soudem ve shora odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 2 As 287/2016–36, tudíž stanovisko žalovaného je judikatorně překonáno. Žalovaným citovaný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, č. j. 1 A 102/2017-128, míří na situace, kdy bude prokázáno, že řidič si měl být možných následků odmítnutí vyšetření vědom, absence poučení o spáchání přestupku a s tím spojené sankce zákazu řízení, což bezpochyby nelze dovozovat výlučně z toho, že má řidič povinnost znát předpisy upravující provoz na pozemních komunikacích.
20. V nyní posuzované věci je nicméně klíčové to, že ani správní orgán prvního stupně ani žalovaný svá rozhodnutí nevystavěli pouze na povinnosti žalobce znát důsledky svého jednání. Podstatné je, že oba dva odkázali shodně na formulář „Oznámení přestupku“, který poučení žalobce obsahoval.
21. Soud se ztotožňuje se žalovaným v tom, že není obsahový rozdíl mezi tím, zda je žalobce seznámen o důsledcích svého jednání v písemné nebo ústní formě. Klíčové je, aby byl poučen, přičemž samotná forma není podstatná s ohledem na to, že formulace výzvy ani způsob, jakým se žalobci poučení dostane, nejsou zákonem stanoveny. Žalobce byl slovně

vyzván k podrobení se příslušnému vyšetření naprosto zřetelně, vč. uvedení zařízení, kde měl být odběr proveden, a zároveň byl písemně poučen o důsledcích odmítnutí výzvy. Písemné poučení ve formulářovém provedení mělo obsah, ze kterého bylo bez obtíží rozpoznatelné, za jakým účelem má být vyšetření provedeno a jaké právní následky jsou spojeny s jeho odmítnutím. Skutečnost, že se žalobce mohl seznámit s obsahem poučení, vyplývá z jeho podpisu v kolonce, která poučení obsahovala. Nadto k poučení připojil i vlastní vyjádření. Schopnost žalobce číst a psát vyplývá z toho, že sám písemně formuloval své vyjádření ke kontrole. Je iluzorní, že by policisté měli jakkoliv dále a lépe dokumentovat a správní orgány prokazovat, že si žalobce přečetl to, co podepsal, a že tomu rozumí.

22. Odvolací argumentace žalobce, že byl jednáním hlídky policie a průběhem kontroly značně rozhozen, „a proto mohl z neopatrnosti písemné poučení přehlédnout.“, je zcela irelevantní. Žalobce formulářové poučení podepsal a nijak svůj podpis nezpochybnil, ani nepřednesl argumentaci, že by byl k podpisu donucen. Tvzení žalobce považuje soud za nevěrohodné, neboť stejně jako správní orgány zjistil z evidence řidičů, že byla žalobci rozhodnutím Magistrátu města Brna (věc č. j. ODSČ-71067/21-15) uložena sankce za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb. ve spojení s § 5 odst. 1 písm. g) téhož zákona, přičemž toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 6. 2021, tj. dva roky před nyní projednávaným přestupkem, a zákaz řízení měl žalobce na základě tohoto přestupku do 9. 4. 2022. Krom toho soud v rámci dokazování provedl trestní příkaz Okresního soudu Brno-venkov ze dne 31. 5. 2021, č. j. 30 T 36/2021-29, kterým byl žalobce uznán vinným tím, že dne 9. 3. 2021 ve 12.35 hodin v katastru obce Vranov, okr. Brno-venkov, na silnici č. 37915 po předchozím požití drogy (THC) a pod jejím vlivem řídil osobní motorové vozidlo tov. zn. X, reg. zn. X, kdy požití drogy před jízdou bylo zjištěno orientační zkouškou provedenou soupravou DRUGWIPE 5 SP při samotné silniční kontrole a potvrzeno znaleckým posudkem zpracovaným na základě rozboru odebraného vzorku krve, kdy bylo zjištěno, že hladina THC v krvi v době odběru měla u podezřelého hodnotu 13,8 ng/ml, kdy tímto svým jednáním porušil zejména ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., čímž přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu byl mimo jiné uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu dvaceti měsíců.
23. Žalobce si tedy dle soudu musel být dobře vědom toho, jaké důsledky bude mít odmítnutí výzvy, resp. jaké jsou důsledky řízení pod vlivem návykové látky, a za této situace soud neuvěřil tomu, že by žalobce přehlédl nebo nevěděl, co podepisuje. Naopak, jednání žalobce vykazuje spíše znaky snahy vyhnout se potrestání.
24. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že žalobce byl řádně poučen o důsledcích neuposlechnutí výzvy policie, aby se podrobil lékařskému vyšetření, z písemného poučení žalobce byly důsledky odmítnutí bez obtíží rozpoznatelné, vč. případné právní kvalifikace přestupkového jednání, a žalobce si na základě tohoto poučení mohl a měl být vědom následků svého jednání.
25. Nedůvodný je i moderační návrh žalobce, neboť žalobce netvrdil a ani neprokázal žádné konkrétní důvody, pro které by měl soud upustit od trestu zákazu činnosti.

V. Závěr a náklady řízení

26. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení

úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení *ex lege* (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 16. prosince 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce